

b) 8 kutrów torpedowych projekt 183 lub 123 K, C, 2 średnie łodzie podwodne projekt 613,

c) morskie miny. Jest to sprzęt używany po remoncie.

Termin dostawy: koniec 1958 – pierwsze półrocze 1959.

Proszę, aby rząd polski zawczasu uzgodnił z rządem radzieckim terminy dostaw i warunki zapłaty. Ustnie mówiłem Pierwuchinowi o szkoleniu załóg. Odpowiedział, że można by zorganizować analogicznie jak dla Egiptu.

3) Jeżeli chodzi o sprzęt lotniczy i uzbrojenie wojsk lądowych według załącznika 2 rozdział A i B Waszego listu, to uważają reeksport przez Polskę za niecelowy, gdyż tam sprzęt dostarcza CSR (swoją i reeksport z ZSRR). Notatkę z załącznikami w tej sprawie przesyłam Wam kurierem, który wyjeżdża z Moskwy 17 stycznia.

/-/ Gede

AMSZ, ZD 6/77, w. 58, t. 815

23

*15 stycznia, notatka ambasady w Kopenhadze:
opinie sekretarza Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Danii
na temat planu Rapackiego*

NOTATKA

Z przeprowadzonej rozmowy w dniu 15.I.1958 r.

Zgłosiłem się do tow. Nørlanda, ażeby uzyskać informację dotyczącą stanowisk, jakie mogą zajmować działacze poszczególnych ugrupowań politycznych w sprawie szeroko omawianego przez tutejszą prasę planu Rapackiego.

Tow. Nørlund wyjaśnił, że jeśli chodzi o KPD, to rzecz prosta, że czyni wszystko, ażeby plan ten jak najbardziej spopularyzować (miał na uwadze zamieszczane szerokie komentarze na ten temat w Land og Folk), dodał, że w Danii poza prasą konserwatystów jego zdaniem plan Rapackiego został przyjęty przez resztę prasy z życzliwością i powagą. Nadmienił również, że jeśli chodzi w ogóle o narody skandynawskie, to zawsze poprą taką inicjatywę

i z tego względu, że wśród tych społeczeństw jest mocno zakorzeniony pacyfizm. Wskazał na takie pozytywne fakty, że ostatnio szczególnie jest wywierany poważny wpływ radykałów na rząd w sprawie ograniczenia wydatków na zbrojenia, które w konsekwencji do niczego dobrego nie mogą doprowadzić. Mówił, że nawet sam H.C. Hansen w ostatnim czasie przychylnie odnosi się do propozycji, które mogłyby wpłynąć na zahamowanie wyścigu zbrojeń, i konieczności prowadzenia rozmów między Wschodem a Zachodem.

Jest osobiście przekonany, że plan Rapackiego jest rozpatrywany przez rząd duński i należy się spodziewać, że ma zwolenników, którzy mogą dużo uczynić dla przyspieszenia w zajęciu pozytywnego stanowiska przez Hansena w tej sprawie. Natomiast jeśli chodzi o ostatni list Bułganina, to Kierownictwo partii ocenia jako udane pociągnięcie taktyczno-polityczne, a ze względu jasnych i dobrze sprecyzowanych propozycji trudniej będzie H.C. Hansenowi dać jakąś wymijającą odpowiedź. Podkreślił, że może jeszcze za wcześnie zająć jasne stanowisko w tej sprawie, natomiast po debacie parlamentarnej, na której będzie omówiona polityka zagraniczna, to nie ulega żadnej wątpliwości, że do wielu interesujących nas problemów będzie już pewna jasność. Wyraził chęć ponownego spotkania się po posiedzeniu KC KPD, które odbędzie się 2 i 3 lutego br. W tym to czasie będzie mógł poinformować już bardziej szczegółowo w sprawach, które z nim obecnie poruszyłem.

Na pytanie: czy widzi możliwość, ażeby NRF poparła plan Rapackiego, oświadczył, że na Bonn nie należy liczyć z uwagi na to, że coraz bardziej jest widoczne, że NRF usztywnia swą politykę i coraz bardziej zwalczane są występujące u niektórych polityków tendencje, którzy opowiadają się za utworzeniem strefy bezatomowej. Dodał, że pomimo iż Niemcy Zachodnie nie mogą już odgrywać roli, na jaką liczyły, tym niemniej pociągnięcia polityczne idą w kierunku wzmocnienia swej pozycji, ażeby w przyszłości być najważniejszym partnerem, z którym USA miałyby się w poważniejszym stopniu liczyć, niż to czynią obecnie. Następnie poinformował mnie tow. Nørlund o przygotowaniach, jakie robią do wyborów Komunalnych, które odbędą się 4.III.58 r.

Spodziewam się – jak mi mówił – że obecnie jest sprzyjająca sytuacja, ażeby KPD mogła w pewnej mierze odrobić straty, które poniosła w ubiegłym roku.

Następnie, bardzo krótko, opowiedział mi o swym pobycie w grudniu ubiegłego roku w Związku Radzieckim.

Nadmienił, że w rozmowach z towarzyszami radzieckimi omawiano między innymi również sprawę rewizjonizmu i dogmatyzmu³⁰.

Zdaniem tow. Susłowa (który brał udział w rozmowach) w obecnym okresie najgroźniejszym niebezpieczeństwem dla partii jest rewizjonizm, który doprowadził do prawie kompletnego rozkładu w KP USA i Kanady. Miał podkreślić, że również w krajach naszego obozu ze względu, że nie zawsze w porę dostrzeżono to główne niebezpieczeństwo, tym samym nie było łatwo przez pewien okres czasu należycie się temu przeciwstawić. Przy pożegnaniu oznajmił mi, że w miesiącu marcu br. wyjeżdża ponownie, ale już sam, do Związku Radzieckiego dla kontynuowania rozpoczętych rozmów.

II Sekretarz Ambasady
fP. Wasiluk^f

AMSZ, z. 8, w. 61, t. 848

24

*16 stycznia, notatka wiceministra Winiewicza
z rozmowy z ambasadorem Wielkiej Brytanii
na temat planu Rapackiego i radzieckich propozycji rozbrojeniowych*

Warszawa, dnia 16.1.1958 r.

Ścisłe tajne

Notatka

z rozmowy z Ambasadorem Wielkiej Brytanii dnia 16.bm.

Ambasador brytyjski sir Eric Berthoud zgłosił się dziś późnym popołudniem (godz. 18.00) w celu doręczenia na wyraźne polecenie swego rządu odpisu listu Macmillana do Bułganina. List Macmillana, będący odpowiedzią na list Bułganina z 11 grudnia zeszłego roku, został także dziś po południu złożony w Moskwie, a dopiero jutro będzie opublikowany w prasie brytyjskiej.

³⁰ Delegacja Komunistycznej Partii Dani przebywała w Moskwie 7–13 sierpnia 1957 r.